

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: DECEMBER – 2022
THIRD SEMESTER

Subject: Economics of Labour - I (ECBCS-17-313)

Date: 14/12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.

2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** What is labour market? Explain how equilibrium is attained in labour market? (20)
- Q. 2)** “Productivity of labour in developing countries is low Discuss. (20)
- Q. 3)** What is renationalization? Explain the advantages and disadvantages of rationalization. (20)
- Q. 4)** Discuss the causes and effects of labour mobility in detail. (20)
- Q. 5)** Define discrimination. Discuss various types of discrimination. (20)
- Q. 6)** Discuss the nature, scope and importance of economics of labour. (20)
- Q. 7)** Critically examine the collective bargaining theory of wages. (20)
- Q. 8)** Discuss how wages are determine in various sectors in the economy. (20)
- Q. 9)** Discuss the factors that influence supply of labour. Explain backward bending supply curve of labour. (20)
- Q.10)** Write notes on *any two* of the following. (20)
- a) Minimum wages
- b) Rationalization
- c) Types of mobility of labour
- d) Measures to reduce discrimination in labour market.

मराठी रूपांतर

श्रमाचे अर्थशास्त्र भाग – १ (ECBCS- 17-313)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** श्रम बाजार म्हणजे काय? श्रम बाजारात समतोल कसा साधला जातो ते स्पष्ट करा. (20)
- प्र. २)** “विकसनशील देशात श्रमाची उत्पादकता कमी असते” चर्चा करा. (20)
- प्र. ३)** वाजवीकरण म्हणजे काय? त्याचे फायदे आणि तोट्यांची चर्चा करा. (20)
- प्र. ४)** श्रमाच्या गतीशीलतेच्या फायदे आणि तोट्यांची चर्चा करा. (20)
- प्र. ५)** विभेद संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ६)** श्रम अर्थशास्त्राचे स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्त्व स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ७)** वेतनाच्या सामुहिक सौदाशक्ती सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा. (20)
- प्र. ८)** अर्थव्यवस्थेतील विविध क्षेत्रात वेतन निश्चिती कशी होते ते स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ९)** श्रम पुरवठ्यावर परिणाम करणारे घटकांची चर्चा करा. श्रमाचा मागे झुकणारा पुरवठा वक्र स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०)** पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)
- अ) किमान वेतन
- ब) वाजवीकरण
- क) श्रमाच्या गतीशीलतेचे प्रकार
- ड) श्रम बाजारातील विभेद कमी करण्याचे उपाय